

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Лилия Дамянова,
член на научно жури в конкурс за заемане на академична длъжност “професор” по 2.3 направление Философия (Философски аспекти на развитието на страните от Източна Азия), обявен в ДВ бр.33 от 26.04.2011 г.

Кандидат: доц. дфсн Нако Райнов Стефанов

Единственият кандидат в конкурса за заемане на академичната длъжност “професор” в СУ “Св. Кл. Охридски” по научна специалност 2.3 Философия (Философски аспекти на развитието на страните от Източна Азия), обявен в ДВ бр.33 от 26.04.2011 г. е доц. дфсн Нако Райнов Стефанов. Той участва в конкурса с монографичен труд на тема: “Иновационното развитие на страните от Източна Азия – Япония, Република Корея и Китай- философско осмисляне” и 21 публикации, в които са изложени части и резултати от това изследване.

I. Обща характеристика на кандидата: академично развитие, професионален опит и специализации, преподавателска и научно-изследователска дейност, членство в национални и международни организации

Доц. дфсн Нако Стефанов е завършил специалност японистика в Ленинградския държавен университет през 1979 г. През 1984 г. придобива научна степен “кандидат на историческите науки”. През 2000 г. придобива научното звание “доцент”, а от 2010 г. е доктор на философските науки. От 1995 г. е преподавател в СУ “Св. Кл. Охридски”, където понастоящем е ръководител на катедра “Езици и култури на Източна Азия”. Той има няколко специализации в Япония, специализации в Унгария, Италия и др. Доц. дфсн Нако Стефанов има активна научно-изследователска и публикационна дейност - автор е на десетки статии, студии, монографии, учебници и учебни пособия, активен участник в национални и международни научни конференции.

Доц. дфсн Нако Стефанов има богат преподавателски опит. В СУ “Св. Кл. Охридски” той преподава “Увод в японистиката”, “Странознание на Япония”, “Държавно и политическо устройство на Япония”, “Японско управление” и други дисциплини. Същевременно той е и хоноруван преподавател в ТУ-София, НБУ, и Пловдивския университет “П. Хилендарски”. Той е член на Съюза на учените в България, член на Клуб 9000, член на Съюза на специалистите по качеството в България, член на ръководството на Асоциацията по контролинг, член на експертни групи към НАОА.

II. Оценка на научната продукция, представена за участие в конкурса

Доц. дфсн Нако Стефанов участва в конкурса с монографичен труд на тема: “Иновационното развитие на страните от Източна Азия – Япония, Република Корея и Китай-- философско осмисляне” и неговите апробации в 4 студии и статии и 17 доклада за научни конференции.

Целта на изследването е да се разкрият най-общите, но едновременно с това и същностните параметри, подходи, принципи и механизми на иновационния процес в Япония, Република Корея и Китай, както и съдържанието на изгражданата и функциониращата днес в дадените страни национална

иновационна система. Изследването се основава на широко използване на системния подход и сравнителния анализ. Използван е богат фактически материал за структурата и функционирането на националната иновационна система в редица страни: САЩ, Великобритания, Германия, Франция, Италия, малките Западноевропейски страни, СССР, Япония, РКорея, Китай. Списъкът с използваната литература включва 95 литературни източника на български, руски, японски и английски език.

Основните научни и научно-приложни приноси в монографичния труд са следните:

1. Въз основа на сравнително изследване на иновационния опит на Япония, Република Корея и Китай е посочено общото и особеното в иновационния модел на развитие на трите страни;

2. Направена е периодизация на иновационното развитие на всяка от трите страни, като са посочени характерните особености на всеки етап - цели на иновационно развитие, използвани принципи, подходи, методи и механизми за постигането им, изградени структури;

3. Открити са ключовите фактори на иновационното развитие в страните от Източна Азия. Особено голямо значение се отделя на ролята на държавата. Подчертава се, че държавата трябва не просто да регулира съществуващи процеси, но и да бъде носител на “активно действие”, което да бъде добре обосновано, дългосрочно и стратегическо, и подкрепено със закони, финансови, информационни и др. средства;

4. Въз основа на изследването на иновационното развитие на Япония, Република Корея и Китай е направен извод за това, че успешният национален иновационен процес изисква постигане на синергичен ефект, когато цялата съвкупност от различни видове иновации в своето “резонансно въздействие” предизвиква ефект, който многократно надвишава вложените ресурси;

5. Формулирана е ключова алтернатива за създаване на *Homo creativus* (Човек творчески) в противовес на *Homo consumativus* (Човек потребител);

6. Направен е опит за философско осмисляне на иновационното развитие на страните от Източна Азия: стига се до извода, че макар по форма моделите на иновационно развитие в Япония, Република Корея и Китай да си приличат, по съдържание те са различни; планово-пазарният синтез, характерен за тези страни се определя като система на единство и борба на противоположностите и т.н.

Като подчертавам несъмнената ценност на проведеното изследване, имам и някои критични бележки по монографичния труд:

1. Като се има предвид, че в началото на изследването се поставя цел въз основа на постигането на разбиране относно факторите на иновационно развитие на страните от Източна Азия да се направят изводи за България, би било целесъобразно в първа глава наред с изследването на националните иновационни системи на САЩ, Великобритания, Германия и редица други страни да се направи и анализ на състоянието на националната иновационна система на България;

2. Не е ясно по какъв признак е направена предложената класификация на иновациите на стр.11. Тъй като при класификация по единен признак

групите са взаимно изключващи се, обособяването на самостоятелна група от "интелектуални иновации" означава, че всички останали видове иновации в тази класификация са "неинтелектуални иновации";

3. Спорен е и въпросът за това, че иновации е имало винаги, но "самият иновационен процес е относително късно явление"(стр.12), възникването на което се свързва с 50-60-те години на XX в. Нашето виждане по този въпрос е, че ако няма иновационен процес не може да има и иновационен резултат т.е. иновация. Друг е въпросът за това, че иновационният процес не винаги е бил в сегашния си вид, той е претърпял много големи изменения с течение на времето. Първоначално той се е характеризирал с голяма продължителност, прекъснатост, голям интервал от време между възникването на идеята и нейната практическа реализация, хаотичност, разпокъсаност, липса на планиране, спорадичност. Причината за това е неедновременното наличие на три фактора:1)идея за иновация; 2) обществена потребност от дадената иновация; 3) възможности за практическо реализиране на идеята. Ниското равнище на развитие на производителните сили, ниската степен на развитие на техниката и технологиите са основната причина за голямата продължителност и прекъснатост на иновационния процес до 50-те години на XXв. От средата на XXв. иновационният процес се превръща в непрекъсната последователност от етапи, съкращава продължителността си, става планиран и управляем. През 80-те и 90-те год. той става още по-компактен, като последователността от етапи се заменя с паралелното им осъществяване;

4. На стр.32 изразът "Безплатно предаване за стопанско използване на изобретения и открития, патентирани в хода на изследвания, проведени с бюджетни средства" не е точен, тъй като откритията не подлежат на патентоване и следователно не е необходимо да се заплаща за използването им;

5. Изводите за иновационния процес в Република Корея на стр.146-147 напълно съвпадат с тези за Китай на стр.180 - това вероятно е техническа грешка;

6. Като се имат предвид опита на Япония, Република Корея и Китай и етапа, на който се намира България в своето иновационно развитие, добре би било да се направят по-конкретни препоръки за това, как би могла да се реализира стратегия на догонващо иновационно развитие у нас.

В такава остро дискуссионна област, каквато е иновационното развитие, наличието на различни гледни точки по редица въпроси е неизбежно.

III. Заключение

Доц. дфсн Нако Стефанов е утвърден научен работник, с богат преподавателски опит и активна научно-изследователска и публикационна дейност. Той напълно отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в РБългария и Правилника на СУ за неговото приложение. Ето защо с пълна убеденост предлагам на научното жури да присъди на доц. дфсн Нако Стефанов научната длъжност "професор".

София
06.08.2011

Подпис: 
доц. д-р Лилия Дамянова

